

Vest-Telemarkrådet

Seljord, 17.02.2022

Vår referanse: Karin Kvålseth

Høringsinnspill Klimaplan for Vest-Telemark

Vi synes det er bra at kommunene i Vest-Telemark har utformet en felles klimaplan. Tidlig fokus på klima, miljø og bærekraft i planlegging og prosjekter, vil gjøre det enklere å implementere gode tiltak og løsninger.

FN sine bærekraftsmål er en god ramme for å definere bærekraft for kommunene. Bærekraft er et vidt begrep som må ivaretas unikt for alle tema man jobber med.

Vi kommer med følgende høringsinnspill

1 Generelt

Noen tiltak er veldig spesifikke og kan virke avgrensede i forhold til aktuelle løsninger. F.eks. at det er spesifisert vannboren varme og sparepærer som løsning under ENØK tiltak:

«Vurdere å installere energifleksibelt lågtemperatur varmeløysing (vannboren) basert på fornybare energikjelder med lågt klimafotavtrykk i alle kommunale formålsbygg ved større rehabilitering. Ansvarlege: kommunane»

«Bruke sparepærer og skru av lyset i lokale som ikkje blir nytta. Ansvarlege: kommunane, næringslivet og innbyggjarane»

Ved mer åpne tiltak så blir ikke tiltaket avgrensede og åpner for innovasjon.

2 Offentlig innkjøp

Vi synes tiltakene er gode og ser viktigheten av at det offentlige er tydelige på sine forventninger til miljø og miljømål i sine prosjekter. Dette gjør at man innen bygg og anleggsbransjen kan være med å lage gode bærekraftige løsninger i et livsløpsperspektiv.

3 Arealforvaltning

Vi savner konkrete tiltak i handlingsplanen knytta til bærekraftig vannforvaltning.

Sweco

Karin Kvålseth

Gruppeleder VA-prosess/Seniorrådgiver

Hydrogeologi

karin.kvaalseth@sweco.no

Mobil +47 46908764

Box 120

NO 3835 Seljord

Norway

Telefon +47 35 06 44 44

www.sweco.no

Sweco Norge AS

Organisasjonsnr. 967032271

Hovedkontor: Oslo

4 Sirkulærøkonomi og avfall

Tiltak er spesifisert til tiltak som er forholdsvis lavterskel å få til innen offentlig, næring og privat, men få tiltak er direkte knytta til prosjekter innen bygg og anlegg.

Mellom anna kan fokus på miljø i offentlige prosjekter fra tidligfase. Her kan man sette fokus på materialvalg, gjenbruk, klimafotavtrykk og levetid.

Det offentlige kan også aktivt bruke TEK 17 og dokumentere miljøprogram og miljøoppfølgingsplan i offentlige prosjekter. Dette vil sikre dokumentasjon på at man har gjort tiltak for å begrense belastning på ytre miljø.

5 Bærekraftmål

Vi synes at planens bærekraftmål i helhet er gode, men vil gjerne at målene supplere med følgende viktige mål som er direkte relatert til virksomhet og aktivitet i Vest-Telemark.

Hovedmål 6: Rent vann og gode sanitærforhold

Målet handler om å sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold til alle. Følgende delmål er viktig for velferd.

- 6.3) Sørgje for bedre vannkvalitet ved å redusere forurensning, avskaffe avfallsdumping og mest mulig begrense utslipp av farlige kjemikalier og materialer, halvere andelen ubehandlet spillvann og i vesentlig grad øke gjenvinning og trygg ombruk på verdensbasis
- 6.4) Betydelig bedre utnyttelsen av vann i alle sektorer og sikre bærekraftig uttak av og tilgang til ferskvann for å avhjelpe vannmangel og i vesentlig grad redusere antall personer som rammes av vannmangel
- 6.6) Verne og gjenopprette vannrelaterte økosystemer, inkludert fjell, skoger, våtmarker, elver, vannførende bergarter og innsjøer

Vann er en grunnleggende forutsetning for alt levende på jorda, og er derfor også en forutsetning for bærekraftig utvikling. Hovedessensen i bærekraftsmålet er rent og trygt vann til alle, samt nok vann til alle.

I følge FN er de største problemene og utfordringene innen VA i Norge knyttet til gamle vannledninger og nett som må repareres slik at drikkevannet ikke blir dårlig. Gamle kloakkrør må også repareres, og det trengs en forbedring av reservevannskilder.

Hovedmål 9: Industri, innovasjon og infrastruktur

Målet handler om å bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon.

Følgende er viktig:

- 9.1) Utvikle pålitelig, bærekraftig og solid infrastruktur av høy kvalitet, inkludert regional og grensekryssende infrastruktur, for å støtte økonomisk utvikling og livskvalitet med vekt på overkommelig pris og likeverdig tilgang for alle.

- 9.4) Oppgradere infrastruktur og omstille næringslivet til å bli mer bærekraftig, med mer effektiv bruk av ressurser og mer utstrakt bruk av rene og miljøvennlige teknologiformer og industriprosesser, der alle land gjør en innsats etter egen evne og kapasitet.

Essensen i både hovedmålet og delmålene er å sørge for god infrastruktur. Dette kan gjøres både ved å utvikle ny infrastruktur eller å oppdragere det som allerede finnes.

Hovedmål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Målet handler om å sikre bærekraftig forbruks- og produksjonsmønstre.

Vi synes følgende er viktig:

- 12.4) Oppnå mer miljøvennlig forvaltning av kjemikalier og alle former for avfall gjennom hele livssyklusen, i samsvar med internasjonale vedtatte rammeverk, og betydelig redusere utslipp av kjemikalier og avfall til luft, vann og jord for mest mulig å begrense skadevirkningene for folkehelsen og for miljøet.
- 12.6) Stimulere selskaper, særlig store og flernasjonale selskaper, til å ta i bruk bærekraftige metoder og integrere informasjon om egen bærekraft i sine rapporteringsrutiner.

Hovedessensen i bærekraftsmålet er å gjøre mer med mindre ressurser og fokusere på gjenvinning og ombruk. Dette er et svært viktig bærekraftsmål for et forbrukerland som Norge. Dersom alle land i verden skulle hatt et like høyt ressursforbruk som Norge, ville det vært nødvendig med tre jordkloder.

Hovedmål 14: Livet i havet

Målet handler om å bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling.

- 14.1) Innen 2025 forhindre og i betydelig grad redusere alle former for havforurensning, særlig fra landbasert virksomhet, inkludert marin forsøpling og utslipp av næringsalter

Bærekraftsmålet omhandler i hovedsak hav, men målet kan også knyttes til ferskvann.

Hovedmål 15: Livet på land

Målet handler om å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold.

Bærekraftsmålet handler i hovedsak om å verne naturen og det biologiske mangfoldet. Skogen dekker 30% av jordas overflate og gir mat og ly til 80% av alle dyr (FN-sambandet, 2021). Utbygging bidrar til å fjerne levestedet til planter og dyr, og dette kan bidra til å endre vannsystemet i området. Derfor er det viktig å sørge for utbygging i områder som gjør minst mulig skade på naturen, kartlegge artmangfoldet og sørge for god overvannshåndtering.

På vegne av Sweco Norge AS

Karin Kvålseth

Karin Kvålseth
Sweco Norge AS, region Telemark